

การฝึกยกระดับฝีมือ

<p>หลักสูตร การแปรรูปสมุนไพร (Herbal processing) รหัสหลักสูตร 0920017350502 สาขาอาชีพด้านการแพทย์ และสุขภาพ ระดับหลักสูตร ระดับกลาง (Intermediate)</p>
--

กองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

ผู้อนุมัติหลักสูตร	นายจิตรพงศ์ พุ่มสอาด ผู้อำนวยการกองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก	
วันที่อนุมัติ.../.../.....	จำนวน.....5.....แผ่น	ปรับปรุงครั้งที่ ....1.../...2568..

การฝึกยกระดับฝีมือ
หลักสูตร การแปรรูปสมุนไพร
(Herbal processing)
รหัสหลักสูตร 0920017350502
สาขาอาชีพด้านการแพทย์ และสุขภาพ
ระดับหลักสูตร ระดับกลาง (Intermediate)
กองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ และทักษะ ตลอดจนมีทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพการแปรรูปสมุนไพร โดยสามารถ

1.1 นำสมุนไพรไทยชนิดต่างๆ มาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ตามภูมิปัญญาท้องถิ่น และนำมาใช้ในการรักษาโรคเบื้องต้นได้

1.2 จัดทำหีบห่อ บรรจุภัณฑ์ การตลาดในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปจากสมุนไพรไทยได้

2. ระยะเวลาการฝึก

ผู้รับการฝึกจะได้รับการฝึกภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยหน่วยงานสังกัดกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ระยะเวลาการฝึก จำนวน 18 ชั่วโมง

3. คุณสมบัติของผู้รับการฝึก

3.1 มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป

3.2 มีสภาพร่างกายและจิตใจที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการฝึก และสามารถเข้ารับการฝึกได้ตลอดหลักสูตร

4. คุณสมบัติวิทยากร

4.1 เป็นผู้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในสาขาการแปรรูปสมุนไพรไทย

4.2 ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรด้านเทคนิคการสอนงานหรือมีประสบการณ์ด้านการสอน

4.3 เป็นผู้ที่ได้รับการพิจารณาให้ขึ้นทะเบียนรายชื่อวิทยากรของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

5. วุฒิบัตร

การฝึกยกระดับฝีมือ สาขาอาชีพด้านการแพทย์ และสุขภาพ

หลักสูตร การแปรรูปสมุนไพร

ชื่อเต็ม : วุฒิบัตรพัฒนาฝีมือแรงงาน หลักสูตร การแปรรูปสมุนไพร

ชื่อย่อ : วพร. การแปรรูปสมุนไพร

ผู้รับการฝึกที่ผ่านการอบรมต้องมีระยะเวลาการฝึกอบรมตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 และผ่านการประเมินผลทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติตามเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 จะได้รับวุฒิบัตรจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

6. หัวข้อวิชา

รหัส	หัวข้อวิชา	ชั่วโมง	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
0923510101	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสมุนไพร สรรพคุณ ประโยชน์และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy)	1	0
0923530201	การเตรียมสมุนไพรสำหรับการทำผลิตภัณฑ์	1	1
0923530202	การแปรรูปสมุนไพรสำหรับทำลูกประคบ	1	4
0923530203	การแปรรูปสมุนไพรสำหรับทำน้ำมันเหลือง	1	4
0923530204	การแปรรูปสมุนไพรสำหรับทำยาหม่อง	1	4
0923539901	การวัดและประเมินผล	0	0
รวม		5	13
		18	

7. เนื้อหาวิชา

0923510101 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสมุนไพร สรรพคุณ ประโยชน์ และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) (1 : 0)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับความหมายของสมุนไพร สรรพคุณ ประโยชน์ของสมุนไพร ที่นำมาทำผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy)

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับสมุนไพรที่สามารถนำมาทำผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ สรรพคุณของสมุนไพร และประโยชน์ของสมุนไพร รูปแบบการใช้สมุนไพรที่มีความแตกต่างกันตามความหลากหลายของเผ่าพันธุ์ สาธารณสุขมูลฐานส่วนใหญ่เป็นพืชสมุนไพร พืชหรือต้นไม้มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ส่วน คือ ราก ลำต้น ใบ ดอกและผล ส่วนของพืชเหล่านี้ มีรูปร่าง ลักษณะโครงสร้าง และบทบาทต่อพืชที่แตกต่างกัน การนำสมุนไพร มาใช้เป็นยาต้องคำนึงถึงธรรมชาติของสมุนไพรแต่ละชนิด พันธุ์ สมุนไพร สภาวะแวดล้อมในการปลูก ฤดูกาล และช่วงเวลาเก็บสมุนไพร นับเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดคุณภาพของสมุนไพร เช่น การปลูกสมุนไพรอินทรีย์ ในท้องถิ่น (Zero Kilometer), การแปรรูปสมุนไพรเพื่อสร้างผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง

0923530201 การเตรียมสมุนไพรสำหรับการทำผลิตภัณฑ์ (1 : 1)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการเตรียมสมุนไพรสำหรับการทำผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับวิธีการจัดกลุ่มสมุนไพรเพื่อการแปรรูป วิธีการเตรียมสมุนไพรแบบผง วิธีการเตรียมสมุนไพรชนิดเป็นสารสกัด และวิธีการทำความสะอาดสมุนไพรชนิดต่าง ๆ ก่อนการแปรรูป ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดกลุ่มสมุนไพรเพื่อการแปรรูป การเตรียมสมุนไพรแบบผง การเตรียมสมุนไพรชนิดเป็นสารสกัด และการทำความสะอาดสมุนไพรชนิดต่าง ๆ ก่อนการแปรรูป

- 0923530202 การแปรรูปสมุนไพรสำหรับทำลูกประคบ (1 : 4)
 วัตถุประสงค์รายวิชา
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการแปรรูปสมุนไพรสำหรับทำลูกประคบ
 คำอธิบายรายวิชา
 ศึกษาเกี่ยวกับวิธีการทำลูกประคบที่ใช้ในการรักษาโรคต่าง ๆ วิธีการแปรรูปสมุนไพรชนิดต่าง ๆ เป็นลูกประคบ การทำหีบห่อ บรรจุภัณฑ์ วิธีทำการตลาด ต้นทุนการแปรรูป และช่องทางการจัดจำหน่าย
 ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการทำลูกประคบที่ใช้ในการรักษาโรคต่าง ๆ การแปรรูปสมุนไพรชนิดต่าง ๆ เป็นลูกประคบ การทำหีบห่อ บรรจุภัณฑ์ การตลาด และการจัดจำหน่าย
- 0923530203 การแปรรูปสมุนไพรสำหรับทำน้ำมันเหลือง (1 : 4)
 วัตถุประสงค์รายวิชา
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการแปรรูปสมุนไพรสำหรับทำน้ำมันเหลือง
 คำอธิบายรายวิชา
 ศึกษาเกี่ยวกับวิธีการทำน้ำมันเหลืองที่ใช้ในการรักษาโรคต่าง ๆ วิธีการแปรรูปสมุนไพรชนิดต่าง ๆ เป็นน้ำมันเหลือง การทำหีบห่อ บรรจุภัณฑ์ วิธีทำการตลาด ต้นทุนการแปรรูป และช่องทางการจัดจำหน่าย
 ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการทำน้ำมันเหลืองที่ใช้ในการรักษาโรคต่าง ๆ การแปรรูปสมุนไพรชนิดต่าง ๆ เป็นน้ำมันเหลือง การทำหีบห่อ บรรจุภัณฑ์ การตลาด และการจัดจำหน่าย
- 0923530204 การแปรรูปสมุนไพรสำหรับทำยาหม่อง (1 : 4)
 วัตถุประสงค์รายวิชา
 เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการแปรรูปสมุนไพรสำหรับทำยาหม่อง
 คำอธิบายรายวิชา
 ศึกษาเกี่ยวกับวิธีการทำยาหม่องที่ใช้ในการรักษาโรคต่าง ๆ วิธีการแปรรูปสมุนไพรชนิดต่าง ๆ เป็นยาหม่อง การทำหีบห่อ บรรจุภัณฑ์ วิธีทำการตลาด ต้นทุนการแปรรูป และช่องทางการจัดจำหน่าย
 ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการทำยาหม่องที่ใช้ในการรักษาโรคต่าง ๆ การแปรรูปสมุนไพรชนิดต่าง ๆ เป็นยาหม่อง การทำหีบห่อ บรรจุภัณฑ์ การตลาด และการจัดจำหน่าย
- 0923539901 การวัดและประเมินผล (0 : 0)
 ประเมินความรู้ ความสามารถของผู้รับการฝึก โดยการทดสอบภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
 ประเมินระหว่างการศึกษา

8. ทักษะที่ได้รับ

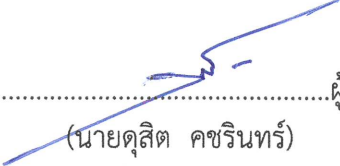
จัดกลุ่ม เตรียมสมุนไพรเพื่อการแปรรูป ทั้งแบบผงและสารสกัด ทำลูกประคบ น้ำมันเหลือง และยาหม่อง ที่ใช้ในการรักษาโรคต่าง ๆ แปรรูปสมุนไพรชนิดต่าง ๆ ทำหีบห่อ บรรจุภัณฑ์ การตลาด และการจัดจำหน่าย

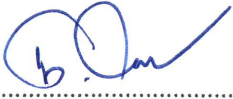

คณะปรับปรุงหลักสูตร

กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรและเทคโนโลยีการฝึก

ลงนาม..........ผู้เสนอหลักสูตร
(นางวันวิสาข์ สุคนธวารีย์)
นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการ

ลงนาม..........ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(นายคุสิต คชรินทร์)
นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการพิเศษ

ลงนาม..........ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นายนที ราชฉวาง)
นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการพิเศษ รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการกองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก

